

Vopnafjörður

Lýsing skipulagstillögu á breytingu á Aðalskipulagi Vopnafjarðarhrepps 2006-2026:

Athafna- og urðunarsvæði á Búðaröxl, Vopnafirði

9. mars 2012

1. Yfirlit

Unnið er að breytingu á Aðalskipulagi Vopnafjarðarhrepps 2006-2026 og er lýsing þessi unnin skv. 1. m.gr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Samhliða breytingunni verður unnin umhverfisskýrsla skv. 2. m.gr. 6. gr. laga um umhverfismat áætlaða.

Breyting þessi snýr að stækkun á athafnasvæði og auknu magni til urðunar á núverandi urðunarsvæði auk þess sem urðunarsvæðið, bæði eldra og framtíðar svæði, er skilgreint í samræmi við breytta legu Norðausturvegar. Urðunarsvæðið mun taka við úrgangi til urðunar yfir 500 tonnum á ári og fellur þar af leiðandi undir 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og er framkvæmdin háð mati á umhverfisáhrifum.

Urðunarsvæði

Skilgreint urðunarsvæði er um 10 ha að stærð og skiptist niður í eldra og núverandi urðunarsvæði um 5 ha og framtíðar urðunarsvæði um 5 ha. Skilgreint urðunarsvæði stækkar því úr 5,7 ha í 10 ha en innan þessara 10 ha er frágengið eldra urðunarsvæði sem fyrir mistök var skilgreint sem framtíðar athafnasvæði áður.

Hollustuvernd ríkisins, nú Umhverfisstofnun, veitti Vopnafjarðarhreppi starfsleyfi til að meðhöndla heimilis- og rekstrarúrgang, allt að 500 tonnum á ári, til 5. september 2012.

Hafa umsvif í fisk- og sláturvinnslu verið töluverð í sveitarfélaginu síðast liðin ár og hefur magn úrgangs farið yfir leyfð mörk á síðustu árum. Magn lífræns úrgangs er orðið um 500 tonn sem fara til urðunar árlega. Á milli 250-300 tonn af slátur- og fiskúrgangi er og hefur verið nýttur til eldisfóðurs árlega auk þess sem færst hefur í aukana að sláturúrgangur sé þveginn og sendur úr landi til nýtingar þar. Upprunaflokkun úrgangs var tekin upp í sveitarfélaginu haustið 2010 og hefur það dregið úr urðun almenns sorps. Þrátt fyrir þessar ráðstafanir er enn töluvert magn lífræns úrgangs sem fer til urðunar. Ljóst er því að óska þarf eftir aukinni urðunarheimild á urðunarsvæðinu á meðan ekki finnst ásættanleg úrlausn á förgun sláturúrgangs á landshlutanum.

Athafnasvæði

Skilgreint athafnasvæði á Búðaröxl stækkar úr 21,1 ha í 52 ha. Forsendur fyrir uppbyggingu athafnalóða í Vopnafirði koma m.a. til vegna takmarkaðs lóðaframboðs og vegna útboðs sem nú er hafið vegna olíuleitar á Drekasvæðinu. Vopnafjarðarhreppur hefur gefið það út að hafnasvæði þeirra geti nýst á leitartímabilinu sem þjónustuhöfn, sbr. www.drekiarea.is. Höfnin í Vopnafirði er nokkuð miðjuset í þéttbýlinu og rými fyrir athafnalóðir eru skilgreind norðaustan þéttbýlisins og á Búðaröxl á gildandi aðalskipulagi. Athafnasvæðið á Búðaröxl er talið heppilegt til uppbyggingar vegna fjarlægðar frá íbúðarsvæði og nálægðar við nýjan Norðausturveg sem tengir svæðið beint við hafnasvæðið.

Almennt álit er um að skilgreint athafnasvæði norðaustan núverandi íbúabyggðar verði nýtt sem íbúðarsvæði frekar en athafnasvæði í framtíðinni. Ekki er því litið á það svæði sem

uppbyggingarkost að sinni þar sem það er ekki talið tímabært að ráðstafa svo verðmætu undirlendi.

Í skýrslu sem gefin var út af iðnaðarráðuneytinu árið 2008, *Þjónustumiðstöð fyrir olíuleit á Drekasvæðinu – Staðarval og aðstöðusköpun* kemur fram að á rannsóknarborunarstigi er krafist hafnar- og athafnasvæðis með allt að 5 ha landsvæðis auk viðlegukants upp á 100-200 m með 10 m djúpristu. Á athafnasvæði þarf birgðastöð fyrir rekstrarvörur að vera fyrir hendi í nánd við hæfilega stóra og örugga höfn. Rekstrarvörur sem um er rætt eru t.d. borstangir, fóðurrör, sement, íblöndunarefni fyrir borefju, eldsneyti, vistir og varahlutir. Að auki ætti mengunarvarnarbúnaður vegna olíuslysa að vera til staðar. Á rannsóknarstigi má búast við að þjónusta þurfi starfsmenn bæði á landi og á sjó. Á hverjum borpalli eða borskipi má gera ráð fyrir 60-80 starfsmönnum sem taka bæði stutt og löng vaktafrí. Í styttri fríum má gera ráð fyrir að flestir dvelji á Íslandi þó þeir sækji til síns heima í lengri vaktafríum. Húsnæði og afþreying yrði því byggð upp bæði í Vopnafirði og á Þórshöfn.

Vopnafjarðarhreppur hefur fram að færa það sem krafist er til að þjónusta borskip og -palla á landi á rannsóknarstigi. Mun nýr Norðausturvegur bæta aðgengi að athafnasvæðinu á Búðaröxl og tengja hafnar- og athafnasvæðin enn betur. Þungaflutningar munu færast út fyrir þéttbýlið og öryggi aukast á íbúðarsvæðum.

2. Tengsl við aðrar áætlanir

Þær áætlanir sem hafðar verða til hliðsjónar við breytingu skipulagsins eru:

- Landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2004-2016
- Svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs 2005-2020
- Náttúruminjaskrá, undir aðrar náttúruminjar nr. 603 er Nýpslón og Skógalón. Skógalón er innan við Nýpslón og neðan við skipulagssvæðið. Það sem minjaskráin stefnir á að vernda eru fjörunnar og grunnsævið. „Lónin eru grunn og sölt og mikið dýralíf er þar við sérstæð skilyrði, einkum í Skógalóni“.

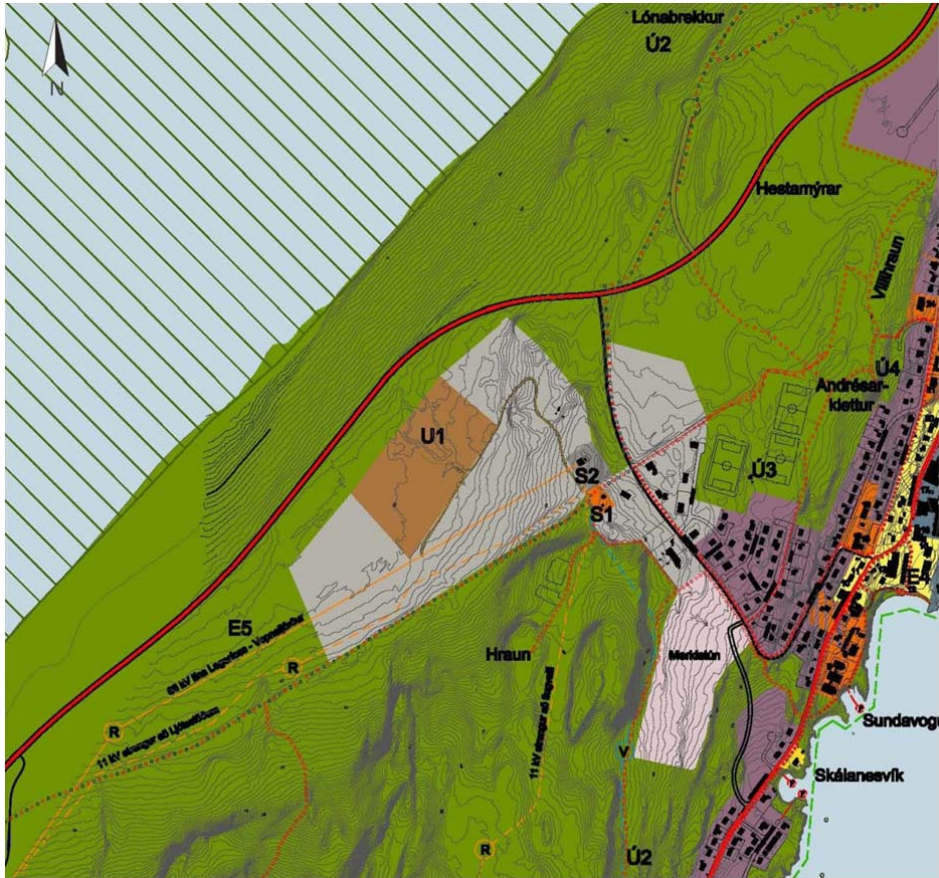
3. Grunnástand

3.1. Umhverfisaðstæður

Skilgreind athafna- og urðunarsvæði eru staðsett ofan og vestan þéttbýlisins á Vopnafirði, undir og norðan við svokallað Hraun á Búðaröxl. Nú eru þar framræst tún á flata undir Hrauni. Gróðurfar á svæðinu er því fyrst og fremst ræktað graslendi og lítið um fugla- og annað dýralíf.

Landslag einkennist af klettum og hömrum í Hrauni sunnan athafnasvæðis. Sjálft athafnasvæðið liggur að mestu á aflíðandi flata en brött grasbrekka tekur svo við niður að Skógarlóni norðan þess.

Engar skráðar fornminjar eru á skipulagssvæðinu.

Úr gildandi Aðalskipulagi Vopnafjarðar 2006-2026.

Tillaga að breytingu á Aðalskipulagi Vopnafjarðar 2006-2026.

4. Umhverfispættir og viðmið

Umhverfispættir eru þeir þættir sem taldir eru geta orðið fyrir áhrifum við framfylgd skipulagsáætlunar. Við val á umhverfispáttum sem lagðir eru til grundvallar við umhverfismat áætlunarinnar er tekið tillit til viðfangsefna breytinganna og umhverfisaðstæðna á áætlunarsvæði.

Þeir umhverfispættir sem umhverfisskýrsla mun gera grein fyrir eru eftirfarandi:

Umhverfispáttur	Núverandi ástand	Markmið tillögu
Grunnvatn: Vatnsgæði	Sýni eru reglulega tekin úr lækjum til að fylgjast með útskolun í vatni af sorpurðunarsvæðinu. Skógarlón er á náttúruminjaskrá vegna sérstæðra skilyrða fyrir lífverur.	Að fylgjast með afrennsli innan svæðisins. Sjá til þess að útskolað vatn sé innan viðmiðunarmarka þannig að það hafi engin áhrif á lífríki Skógarlóns.
Jarðvegur	Allur jarðvegur á svæðinu er nýttur til að hylja urðað sorp um leið og því er komið fyrir á urðunarstað.	Sama fyrirkomulag verður á jarðvegi og verið hefur.
Vistkerfi: Gróður og dýralíf	Breytingin er að mestu á ræktuðu graslendi. Engin áhrif eru mælanleg á líf í Skógarlóni frá núverandi urðunarstað.	Að koma í veg fyrir mengun vatns í samræmi við umhverfisviðmið (sjá kafla 4.1).
Heilsa: Lykt	Mengun af völdum lyktar er talin óveruleg í dag.	Að koma í veg fyrir mengun lofts í samræmi við umhverfisviðmið (sjá kafla 4.1).
Efnahagur og atvinnulíf	Takmarkað framboð er af skipulögðum athafnalóðum.	Að bjóða uppá aðgengilegar athafnalóðir.
Byggð og efnisleg verðmæti: Atvinnuhúsnæði	Landrými er takmarkað í sveitarfélaginu en norðan Hrauns þykir heppilegt land til uppbyggingar.	Að stuðla að vandaðri uppbyggingu athafnasvæðis.
Landslag og ásjón	Landslag einkennist af ræktuðu graslendi á aflíðandi sléttu. Annars vegar afmarka klettarnir í Hrauni svæðið til suðurs og hins vegar brött grasbrekka niður í Skógarlón til norðurs. Gengið hefur verið frá eldri hluta urðunarsvæðis og þar plantað trjáplöntum.	Að ganga frá landi svo ásjón þess verði ekki síðri en í dag. Notkun svæðisins mun þó ekki geta orðið ræktað graslendi en stefnt er að svæði muni síðar nýtast til útplöntunar sem hluti af aðliggjandi útivistarsvæði.

Unnið verður deiliskipulag fyrir athafna- og urðunarsvæðið á Búðaröxl og mun það taka á ýmsum áherslum varðandi fyrirkomulag urðunar.

4.1. Umhverfisviðmið

Breytingin er unnin með hliðsjón af eftirtöldum viðmiðum og gögnum:

- Lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003
- Lögum um náttúruvernd nr. 44/1999
- Lögum um umhverfismat áætlana nr. 105/2006
- Skipulagslögum nr. 123/2010
- Reglugerð um loftgæði nr. 787/1999
- Reglugerð um urðun úrgangs nr. 738/2003
- Reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999
- Fornleifaskráningu í Vopnafjarðarhreppi
- Gróðurathugunum sem gerðar hafa verið á svæðinu
- Náttúruminjaskrá

5. Ferli og samráð

Við mat á umhverfisáhrifum í umhverfisskýrslu verður notast við umhverfisþættina sem tilgreindir eru í kafla 4.

Umhverfismat verður unnið á þann hátt að gerð verður svokölluð venslatafla þar sem skilgreindir eru umhverfisþættir sem taldir eru verða fyrir áhrifum við eftirfylgni skipulagsins sem og ef skipulaginu verður ekki fylgt eftir þ.e. núllkost. Möguleg áhrif eru metin og veginn með þeim hætti að þeim er gefin einkunn skv. neðangreindri töflu. Niðurstöður eru að lokum rökstuddar.

+	Stefna skipulagsins styður viðmið varðandi viðkomandi umhverfisþátt, stefna skipulagsins hefur jákvæð áhrif á viðkomandi umhverfisþátt.
0	Stefna skipulagsins hefur ekki teljandi áhrif á (viðmið varðandi) viðkomandi umhverfisþátt.
-	Stefna skipulagsins vinnur gegn viðmiðum varðandi viðkomandi umhverfisþátt, stefna skipulagsins hefur neikvæð áhrif á viðkomandi umhverfisþátt.
?	Stefna skipulagsins hefur óljós áhrif á viðkomandi umhverfisþátt.

Reynt er að komast hjá neikvæðum umhverfisáhrifum með skipulaginu en til að vega á móti þeim áhrifum sem fyrirhuguð framkvæmd getur haft á umhverfisþætti getur komið til svokallaðra mótvægisáðgerða.

Leitað verður umsagna Skipulagsstofnunar, Heilbrigðiseftirlits Austurlands (HAUST), Rariks, Landsnets og Umhverfisstofnunar við tillögu að breytingu.

Matslýsing þessi verður auglýst með dreifibréfi í sveitarfélaginu og á heimasíðu Vopnafjarðarhrepps ásamt matslýsingu fyrir deiliskipulagstillögu sama svæði. Í framhaldinu verður tillaga að breytingu og

meðfylgjandi umhverfisskýrslu unnin ásamt tillögu að deiliskipulagi og meðfylgjandi umhverfisskýrslu. Tillögurnar verða þá auglýstar samhliða í Fréttablaðinu, Lögbirtingablaðinu, hjá Skipulagsstofnun og á skrifstofum og heimasíðu sveitarfélagsins með sex vikna athugasemdafresti.